

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1932/2533

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ, ป.อ. มาตรา 362, ป.อ. มาตรา 365, ป.ที่ดิน มาตรา 9, ป.ที่ดิน มาตรา 148 ทวิ, ป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ, ป.ที่ดิน มาตรา 2, ป.พ.พ. มาตรา 1304, ป.ที่ดิน มาตรา 20, ป.อ. มาตรา 358, ป.ที่ดิน มาตรา 30, ป.ที่ดิน มาตรา 1, ป.อ. มาตรา 360, ป.ที่ดิน มาตรา 108

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยบุกรุกเข้าครอบครองที่พิพาทโดยรู้ว่าเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน มีความผิดตามป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ส่วน ความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อ. มาตรา 362, 365 กฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่บุกรุก อสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นเท่านั้นไม่ใช่บทบัญญัติที่จะลงโทษผู้บุกรุกที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน.

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยบุกรุกเข้าไปสร้างบ้านอยู่อาศัยในที่ดินสาธารณประโยชน์ "หนองผูกเต่า" อันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เพื่อยึดการครอบครองโดยมิได้รับอนุญาต ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365(3) ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 9, 108 ทวิ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินแปลงดังกล่าวจำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365(3) ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 148 ทวิ (ที่ถูก 180 ทวิ) ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 365(3) ซึ่งเปแนบหนัก จำคุก 3 เดือน ปรับ 1,000 บาท โทษจำคุกรอไว้ 2 ปี ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทจำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกฟ้องโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองเป็นที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินคดีมีปัญหาว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ในเบื้องต้นเห็นควรวินิจฉัยว่าที่พิพาทเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ก่อนพยานโจทก์ต่างเบิกความต้องกันว่าที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองอยู่เป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่า โดยเป็นที่ดินแปลงด้านทิศเหนือของถนนสุวรรณศร ตามแผนที่พิพาท ได้ความว่า เมื่อเจ้าพนักงานศาลไปทำแผนที่พิพาท ทั้งโจทก์และจำเลยต่างนำชี้ต้องกันว่าที่ดินแปลงด้านทิศเหนือและแปลงด้านทิศใต้ตามแผนที่พิพาทต่างเป็นที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าด้วยกัน มีรายละเอียดตามบันทึกการนำชี้ทำแผนที่ฉบับลงวันที่ 20 มกราคม 2529 และรายงานเจ้าหน้าที่ฉบับลงวันที่ 21 มกราคม 2529 จำเลยไม่ได้นำสืบโต้เถียงบันทึกและรายงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นอย่างอื่น ดังนี้ ที่จำเลยนำชี้ในการทำแผนที่พิพาทไว้ดังกล่าวนอกจากจะเท่ากับจำเลยยอมรับตั้งแต่ตอนทำแผนที่พิพาทแล้วว่า ที่ดินตามแผนที่พิพาททั้งสองแปลงเป็นที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าแล้ว ยังเจือสมกับที่พยานโจทก์เบิกความว่า ที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองอยู่ คือที่ดินแปลงด้านทิศเหนือตามแผนที่พิพาทซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าด้วย ดังนั้น ที่จำเลยเบิกความว่า ที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่า คือที่ดินแปลงด้านทิศใต้ ส่วนที่ดินแปลงด้านทิศเหนือตามแผนที่พิพาทเป็นที่ดินที่จำเลยจับจองไว้ จึงไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างพยานโจทก์ได้ กรณีฟังได้ว่าที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองคือที่ดินแปลงด้านทิศเหนือเป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าซึ่งเป็นที่สาธารณสมบัติของ

แผ่นดินพยานโจทก์คือนายโกวิท จองสกุล ซึ่งเป็นกำนันเบิกความว่า ที่พิพาทเป็นที่ดินที่ประชาชนใช้เลี้ยงสัตว์ร่วมกัน เมื่อจำเลยบุกรุกเข้ามาครอบครองได้บอกให้จำเลยออกไปจากที่พิพาทหลายครั้งแต่จำเลยขัดขืน ในที่สุดจึงได้ไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจ นายดาบตำรวจกล้า ปู่ผำพยานโจทก์ผู้จับกุมจำเลยเบิกความว่า เมื่อจับกุมจำเลยได้แจ้งข้อหาว่าบุกรุกที่สาธารณะ จำเลยให้การรับสารภาพโดยโจทก์มีบันทึกการจับกุมซึ่งระบุว่าจำเลยให้การรับสารภาพเป็นพยานสนับสนุนที่จำเลยเบิกความว่าไม่ได้รับสารภาพมีแต่คำเบิกความของจำเลยปากเดียวลอย ๆ ไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างพยานโจทก์ คดีฟังได้ว่าจำเลยบุกรุกเข้าครอบครองที่พิพาทโดยรู้ว่าเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ส่วนความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365 นั้น เมื่อได้ความว่าที่เกิดเหตุเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หาใช่ที่มีเอกชนเป็นเจ้าของไม่ จึงลงโทษจำเลยทั้งสองในความผิดฐานนี้ไม่ได้ เพราะความผิดในฐานดังกล่าวกฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่บุกรุกก่อสร้างหรือสิ่งของผู้อื่นเท่านั้น ไม่ใช่บทบัญญัติที่จะลงโทษผู้บุกรุกที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแต่อย่างใด..."พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 วางโทษจำคุก 3 เดือน ปรับ 1,000 บาท โทษจำคุกรอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์. ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1932/2533 พนักงานอัยการประจำ ศาลจังหวัด กบินทร์บุรี รีโจทก์นาย สมัย จันทวงษ์จำเลย ป.อ. ม. 362, ม. 365 ป.ที่ดิน ม. 9, ม. 108 ทวิจำเลยบุกรุกเข้าครอบครองที่พิพาทโดยรู้ว่าเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน มีความผิดตามป.ที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ส่วนความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อ. มาตรา 362, 365 กฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่บุกรุกก่อสร้างหรือสิ่งของผู้อื่นเท่านั้นไม่ใช่บทบัญญัติที่จะลงโทษผู้บุกรุกที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน.โจทก์ฟ้องว่า จำเลยบุกรุกเข้าไปสร้างบ้านอยู่อาศัยในที่ดินสาธารณประโยชน์ "หนองผูกเต่า" อันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เพื่อยึดการครอบครองโดยมิได้รับอนุญาต ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365(3) ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 9, 108 ทวิ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินแปลงดังกล่าวจำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 362, 365(3) ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 148 ทวิ (ที่ถูก180 ทวิ) ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 365(3) ซึ่งเปแนบหนัก จำคุก 3 เดือน ปรับ 1,000 บาท โทษจำคุกรอไว้ 2 ปี ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทจำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้วข้อเท็จจริงฟังได้ว่าที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองเป็นที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินคดีมีปัญหาว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ในเบื้องต้นเห็นควรวินิจฉัยว่าที่พิพาทเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ก่อนพยานโจทก์ต่างเบิกความต้องกันว่าที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองอยู่เป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่า โดยเป็นที่ดินแปลงด้านทิศเหนือของถนนสุวรรณศร ตามแผนที่พิพาท ได้ความว่า เมื่อเจ้าพนักงานศาลไปทำแผนที่พิพาท ทั้งโจทก์และจำเลยต่างนำชี้ต้องกันว่า ที่ดินแปลงด้านทิศเหนือและแปลงด้านทิศใต้ตามแผนที่พิพาทต่างเป็นที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าด้วยกัน มีรายละเอียดตามบันทึกการนำชี้ทำแผนที่ฉบับ

ลงวันที่ 20 มกราคม 2529 และรายงานเจ้าหน้าที่ฉบับลงวันที่ 21 มกราคม 2529 จำเลยไม่นำสืบโต้แย้งบันทึกและรายงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นอย่างอื่น ดังนี้ ที่จำเลยนำขึ้นในการทำแผนที่พิพาทไว้ดังกล่าวนอกจากจะเท่ากับจำเลยยอมรับตั้งแต่ตอนทำแผนที่พิพาทแล้วว่า ที่ดินตามแผนที่พิพาททั้งสองแปลงเป็นที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าแล้ว ยังเจือสมกับที่พยานโจทก์เบิกความว่า ที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองอยู่ คือที่ดินแปลงด้านทิศเหนือตามแผนที่พิพาทซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าด้วย ดังนั้น ที่จำเลยเบิกความว่า ที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าคือที่ดินแปลงด้านทิศใต้ ส่วนที่ดินแปลงด้านทิศเหนือตามแผนที่พิพาทเป็นที่ดินที่จำเลยจับจองไว้ จึงไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างพยานโจทก์ได้ กรณีฟังได้ว่าที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองคือที่ดินแปลงด้านทิศเหนือเป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าซึ่งเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินพยานโจทก์คือนายโกวิทย์ จองสกุล ซึ่งเป็นกำนันเบิกความว่า ที่พิพาทเป็นที่ดินที่ประชาชนใช้เลี้ยงสัตว์ร่วมกัน เมื่อจำเลยบุกรุกเข้ามาครอบครองได้บอกให้จำเลยออกไปจากที่พิพาทหลายครั้งแต่จำเลยขัดขืน ในที่สุดจึงได้ไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจ นายดาบตำรวจกล้า พู่ผาพยานโจทก์ผู้จับกุมจำเลยเบิกความว่า เมื่อจับกุมจำเลยได้แจ้งข้อหาว่าบุกรุกที่สาธารณะ จำเลยให้การรับสารภาพโดยโจทก์มีบันทึกการจับกุมซึ่งระบุว่าจำเลยให้การรับสารภาพเป็นพยานสนับสนุนที่จำเลยเบิกความว่าไม่ได้รับสารภาพมีแต่คำเบิกความของจำเลยปากเดียวลอย ๆ ไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างพยานโจทก์ คดีฟังได้ว่าจำเลยบุกรุกเข้าครอบครองที่พิพาทโดยรู้ว่าเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ส่วนความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365 นั้น เมื่อได้ความว่าที่เกิดเหตุเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หาใช่ที่มีเอกชนเป็นเจ้าของไม่ จึงลงโทษจำเลยทั้งสองในความผิดฐานนี้ไม่ได้ เพราะความผิดในฐานดังกล่าวกฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่บุกรุกอสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่นเท่านั้น ไม่ใช่บทบัญญัติที่จะลงโทษผู้บุกรุกที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแต่อย่างใด..."พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 วางโทษจำคุก 3 เดือน ปรับ 1,000 บาท โทษจำคุกรอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาท นอกจากที่แก้ไขเป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์.(นาม ยิ้มแย้ม-ไพฑูรย์ เนติโพธิ์-โสภณ จันทระมะ)แหล่งที่มาสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการแผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกาหมายเลขคดีต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลขเหตุ1. ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 บัญญัติว่า "ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยเหมืองแร่ และการป่าไม้ ที่ดินของภูมิจำนวน ถ้ามีได้มีสิทธิครอบครองหรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ห้ามมิให้บุคคลใด (1) เข้าไปยึดถือครอบครอง รวมตลอดถึงการก่อสร้างหรือเผาป่า (2) ทำด้วยประการใด ให้เป็นการทำลาย หรือทำให้เสื่อมสภาพที่ดินที่หิน ที่กรวด หรือที่ทราย ในบริเวณที่รัฐมนตรีประกาศหวงห้าม ในราชกิจจานุเบกษา หรือ (3) ทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดอันเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน "หากผู้ใดฝ่าฝืนก็จะได้รับโทษตามมาตรา 108 ทวิ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า " นับตั้งแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ (ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 4 มีนาคม 2515- ผู้เขียน) ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 9 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าความผิดตามวรรคหนึ่งได้กระทำแก่ที่ดิน ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนได้ร่วมกัน หรือที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ถ้าความผิดตามวรรคสองได้กระทำ

ทำเป็นเนื้อที่เกินกว่าห้าสิบไร่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีที่มีคำพิพากษาว่าผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๙ ศาลมีอำนาจสั่งในคำพิพากษาให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้าง ผู้แทนและบริวารของผู้กระทำความผิดออกไปจากที่ดินนั้นด้วย บรรดาเครื่องมือ เครื่องใช้ สัตว์ พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ซึ่งบุคคลใดใช้ในการกระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดดังกล่าวให้ริบเสียทั้งสิ้น ไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่" คำว่า "ที่ดินของรัฐ" ตามมาตรา ๙ ดังกล่าวนั้น ท่านศาสตราจารย์ศิริเกวณินสฤต เห็นว่า แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ "๑. ที่ดินของรัฐ ซึ่งมีบุคคลครอบครอง เช่น ที่ดินที่มี ส.ค. ๑ ใบจอง น.ส. ๓ ก. หรือแบบหมายเลข ๓ รวมตลอดทั้งที่ดินอื่น ๆ ที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียน แต่มีบุคคลครอบครองอยู่โดยชอบ ๒. ที่ดินของรัฐซึ่งมิได้มีบุคคลใดครอบครอง เช่น ที่ดินรกร้างว่างเปล่าที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งราษฎรใช้ประโยชน์ร่วมกันเป็นต้น"(โปรดดูศาสตราจารย์ศิริเกวณินสฤต, คำอธิบายประมวลกฎหมายที่ดิน. บริษัทพิพิธการพิมพ์ จำกัด, พ.ศ. ๒๕๓๑, หน้า ๔๕) เหตุที่เป็นเช่นนั้นเนื่องจากประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๒ บัญญัติไว้ว่า "ที่ดินซึ่งมิได้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของบุคคลหนึ่งบุคคลใด ให้ถือว่าเป็นของรัฐ" นั่นเอง แต่สำหรับนายชัยวัฒน์วงศ์วัฒนศานต์ได้กล่าวถึงที่ดินของรัฐ เพียง ๖ ประเภท คือ (๑) ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔(๑)(๒)(๓)(๔) ที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินประเภทที่สงวนหรือหวงห้ามไว้โดยอาศัยประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙, ๒๐(๓)(๔) หรือตามกฎหมายพิเศษอื่น ๆ (๓) ที่ป่า (๔) ที่โบราณสถาน (๕) ที่ดินทรัพย์สินฝ่ายพระมหากษัตริย์ (๖) ที่ราชพัสดุ (รายละเอียดโปรดดู"นายชัยวัฒน์วงศ์วัฒนศานต์, เอกสารการสอนชุดวิชากฎหมายว่าด้วยทรัพย์สิน หน่วนที่ ๗-๑๐, บริษัทรุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด พ.ศ. ๒๕๓๓ หน้า ๒๑๐-๒๓๖) นอกจากนี้เมื่อเราพิจารณามาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายอาญา แล้ว จะเห็นว่าความผิดตามมาตรา ๙(๑) มีบทบัญญัติคล้าย ๆ กับความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๒, ๓๖๕ ส่วนความผิดตามมาตรา ๙(๒) มีบทบัญญัติคล้าย ๆ กับความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๕๘ ๒. จากบทบัญญัติของกฎหมายต่าง ๆ ดังกล่าว มีข้อที่น่าพิจารณาอยู่หลายประการด้วยกัน คือ ๒.๑ ถ้าบุคคลใดมีสิทธิครอบครอง หรือได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วบุคคลนั้นสามารถเข้าไปครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินของรัฐได้ โดยไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙, ๑๐๘ ทวิ ๒.๒ หากผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๙ กระทำต่อที่ดินของรัฐ ประเภทที่มีได้มีบุคคลใดครอบครองแล้ว รัฐก็ย่อมเป็นผู้เสียหายฟ้องร้องผู้กระทำความผิดได้โดยตรง โดยหากเป็นที่ดินของรัฐจำพวกที่ดินรกร้างว่างเปล่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔(๑) ก็จะเป็นความผิดต่อประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐๘ ทวิ วรรคหนึ่ง แต่ถ้าเป็นที่ดินของรัฐประเภทที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน หรือที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔(๒)(๓) ก็จะเป็นความผิดต่อประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐๘ ทวิ วรรคสอง แต่ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๙ กระทำต่อที่ดินของรัฐ ประเภทที่มีบุคคลอื่นครอบครองโดยชอบอยู่แล้ว กรณีนี้จะถือว่ารัฐเป็นผู้เสียหายหรือไม่ และบุคคลผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินจะฟ้องโดยอาศัยมาตรา ๙ ได้หรือไม่ ผู้เขียนเห็นว่าเมื่อรัฐยอมให้บุคคลใดครอบครองที่ดินของรัฐแปลงใดแล้ว ก็ไม่น่าถือว่ารัฐเป็นผู้เสียหายในกรณีนั้น รัฐจึงไม่อาจฟ้องผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๙, ๑๐๘ ทวิ ได้อีก แต่ถ้การครอบครองของประชาชนเป็น

การครอบครองชั่วคราว และมีบุคคลอื่นเข้าไปในที่ดินนั้น และกระทำการใดตามมาตรา 9 รัฐก็สามารถดำเนินคดีกับบุคคลนั้นตามมาตรา 108 ทวิได้ดังคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 461-465/2520 วินิจฉัยว่า "...บริเวณที่พิพาทเป็นที่ดินป่าบ้านขวาง บ้านขบ เป็นที่ดินซึ่งทางรัฐจัดสรรเพื่อประชาชน และได้มอบให้ นายโนยเอกะรัมย์นายบัวทอง โสภานายพิมพ์สำอางนายแจ่มศิลาจันทร์ และนายลารัตนาทิวัด เข้าอยู่เพื่อประกอบการทำมาหาเลี้ยงชีพ และทางราชการได้ออกใบจอง (น.ส.2) ให้เข้าครอบครองที่ดินชั่วคราว และเหตุคดีนี้เกิดขึ้นระหว่างที่ผู้ถือใบจองปฏิบัติตามเงื่อนไข เพื่อรับสิทธิในที่ดินตามระเบียบของการจัดที่ดินเพื่อประชาชนตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 30 ที่พิพาทจึงยังเป็นของรัฐอยู่ เมื่อจำเลยทุกคนเข้าไปยึดถือครอบครองในที่ดินของรัฐดังกล่าวตามวันเวลาที่โจทก์ฟ้อง โดยมีได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือมิได้มีสิทธิครอบครองอยู่ก่อนจำเลยก็ต้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9,108 ทวิวรรคหนึ่ง ประกอบกับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11..." หรือแม้ทางราชการจะเคยนำที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินไปให้เอกชนเช่าก็ตาม แต่เมื่อผู้เช่าเลิกเช่าแล้ว และประชาชนสัญจรไปมาในที่พิพาทตลอดมาถือได้ว่าที่พิพาทยังคงเป็นที่ดินของรัฐ เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน รัฐจึงย่อมมีอำนาจฟ้องจำเลยตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 108 ทวิ ได้ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3918/2529 ในส่วนของบุคคลที่มีสิทธิครอบครองที่ดินของรัฐโดยชอบนั้นมีปัญหาว่าจะสามารถเป็นผู้เสียหายฟ้องร้องบุคคลอื่นที่กระทำการใด ๆ ในที่ดินที่ตนมีสิทธิครอบครอง โดยอาศัยมาตรา 9,108 ทวิ ได้หรือไม่ผู้เขียนเห็นว่าผู้ครอบครองไม่น่าจะฟ้องร้องผู้กระทำผิดได้เช่นกันเพราะโดยเจตนารมณ์ของมาตรา 9 แล้ว น่าจะมุ่งคุ้มครองที่ดินของรัฐที่ไม่มีบุคคลใดครอบครองแต่อย่างใดเท่านั้น อย่างไรก็ตามบุคคลที่มีสิทธิครอบครองนั้นสามารถเป็นผู้เสียหายฟ้องผู้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362,365 ฐานบุกรุก หรือมาตรา 358ฐานทำให้เสียทรัพย์ได้แล้วแต่กรณี (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1013/2504,1606/2522,3170/2527,433/2532) แต่หากบุคคลใดยังไม่ได้เข้าครอบครองทำประโยชน์ในที่ดินที่หวงห้ามโดยอาศัยกฎหมายต่าง ๆ เช่นพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. 2485 บุคคลนั้นก็ไม่ใช่ผู้เสียหายในคดีความผิดดังกล่าว (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 723/2509,584/2519,5166/2531) หรือ นาย ก. ได้รับที่ดินที่รัฐมาตามระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชนที่ออกตามประมวลกฎหมายที่ดินแต่เมื่อนาย ก. มิได้ทำประโยชน์อะไรในที่ดินถือว่ามิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขของทางราชการ นาย ก. ยังไม่ได้ที่ดินเป็นสิทธิของตนโดยสมบูรณ์ที่ดินนั้นยังเป็นที่ดินของรัฐ แม้หากนาย ก. โอนที่ดินให้นาย ข. เข้าครอบครองทำประโยชน์ ก็ไม่ถือว่านาย ข. เป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยที่จะฟ้องบุคคลอื่นในข้อหาบุกรุกได้(คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3016/2524) นอกจากนี้มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่น่าสนใจคดีหนึ่งที่แม้โจทก์จะเข้าครอบครองที่ดินของรัฐ แต่การครอบครองก็ใช้ยัณรัฐไม่ได้โจทก์ไม่ใช่ผู้เสียหายในกรณีดังกล่าว คือ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 928/2520(ประชุมใหญ่) ซึ่งวินิจฉัยว่าโจทก์ซื้อที่ดินมี ส.ค.1ซึ่งเป็นที่ดินอยู่ในความดูแลของทางราชการและได้ขึ้นทะเบียนเป็นที่ราชพัสดุแล้ว โจทก์เข้าครอบครองโดยกันรั้วลวดหนาม และเสียภาษีบำรุงท้องที่ตลอดมา แล้วจำเลยเข้าไปปลูกห้องแถวในที่ดินของโจทก์โดยทำสัญญาเช่ากับราชพัสดุจังหวัด ดังนี้ การที่โจทก์ได้เข้าครอบครองที่พิพาทซึ่งเป็นคูเมืองอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้น การครอบครองของโจทก์ไม่อาจใช้ยัณรัฐได้ไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย โจทก์ไม่ใช่ผู้เสียหาย ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยในความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญาได้อันนี้ ผู้ครอบครองที่ดินของรัฐ โดยมีขอบแย้งการครอบครองมาจากบุคคลอื่นผู้ซึ่งได้รับอนุญาต

จากทางราชการให้ครอบครองที่ดินได้ก็ไม่มีอำนาจฟ้องคดีแพ่ง เพื่อให้ศาลแสดงสิทธิในที่ดินดังกล่าวได้เช่นกัน ทั้งนี้ ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2649-2660/2530, 4344-4350/2532 ซึ่งวินิจฉัยว่า พนักงานเจ้าหน้าที่ได้อนุญาตให้จำเลยครอบครองที่พิพาทซึ่งเป็นที่ดินของรัฐ โจทก์แย้งการครอบครองที่พิพาทจากจำเลยในระหว่างทางราชการดำเนินการเพื่อยกหลักฐานเกี่ยวกับสิทธิในที่ดินให้จำเลย ดังนี้ แม้โจทก์จะแย้งการครอบครองเกินกว่า 1 ปี และยังคงครอบครองอยู่ตลอดมา ก็เป็นการเข้ายึดถือครอบครองที่ดินของรัฐโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 ย่อมไม่ก่อให้เกิดสิทธิใด ๆ แก่โจทก์ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องห้ามจำเลยเกี่ยวข้องที่พิพาทหรือให้จำเลยถอนคำขอที่ขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ออกน.ส. 3 ก. 2.3 ผู้กระทำผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9 และ 108 ทวิจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 358, 362, 365 ด้วยหรือไม่กรณีนี้อาจแยกพิจารณาได้ดังนี้ (ก) กรณีผู้กระทำผิดตามมาตรา 9(1) จะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365 ด้วยหรือไม่ หรืออาจจะกล่าวว่าบุกรุกที่ดินของรัฐจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่ท่านศาสตราจารย์จิตติตติงศภิตย์ ให้ความเห็นปัญหานี้ไว้ว่าไม่มีความผิด โดยกล่าวว่า "...มาตรานี้ (มาตรา 362 แห่งประมวลกฎหมายอาญา) หมายความว่าที่ดินที่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน รัฐอาจถือกรรมสิทธิ์ที่ดินอย่างเอกชนได้ แต่ที่ดินของรัฐที่เป็นที่ที่ไม่มีเจ้าของ ไม่ใช่ที่ดินของรัฐในลักษณะที่เป็นกรรมสิทธิ์ ไม่ใช่ที่ดินของผู้ใดตามมาตรา 362..." (โปรดดู ศาสตราจารย์จิตติตติงศภิตย์, คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ตอนที่ 2 และภาค 3, จัดพิมพ์โดยสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, หน้า 2752-2753) ตามความเห็นนี้แสดงว่าหากเป็นการบุกรุกที่ดินที่รัฐเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ ก็เป็นความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 362 ได้เหมือนกัน ปัญหาข้อนี้เคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาที่วินิจฉัยไว้ตั้งแต่ในสมัยที่ยังใช้กฎหมายลักษณะอาญาอยู่ ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 423/2593 ว่า "...ความผิดตามมาตรา 327 แห่งกฎหมายลักษณะอาญา (บัญญัติว่าเจตนาจะมีให้ผู้อื่นครอบครองทรัพย์สินของเขาอันพึงเคลื่อนจากที่มิได้นั้น เป็นปกติสุขโดยกระทำผิดกฎหมาย ยังอาจเข้าถือเอาทรัพย์สินนั้น หรือเพื่อจะถือเอาทรัพย์สินของเขา เช่นว่านั้น ยักย้ายหรือทำลายเครื่องหมายเขตของเขาเสีย หรือมีอาจเข้าไปภายในเขตของเขา ผู้เขียน) นั้น เป็นความผิดซึ่งเจตนาจะมีให้ผู้อื่นครอบครองทรัพย์สินของเขาอันพึงเคลื่อนจากที่มิได้นั้น โดยความปกติสุข อันเป็นการกระทำแก่เอกชน และท่านจัดว่าเป็นความผิดต่อส่วนตัว หาได้ประสงค์ถึงการกระทำแก่ที่สาธารณะสถานของแผ่นดินไม่ การกระทำของจำเลยไม่ต้องด้วยกฎหมายลักษณะอาญามาตรา 327..." นอกจากนี้คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 149-150/2495 ก็วินิจฉัยในทำนองเดียวกัน หลังจากมีประกาศใช้บทบัญญัติฐานบุกรุกมาตรา 362, 365 แห่งประมวลกฎหมายอาญาแล้ว ศาลฎีกาโดยท่านศาสตราจารย์จิตติตติงศภิตย์ได้ตัดสินคดีในปัญหาเดียวกันนี้ในแนวเดียวกัน ปรากฏตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1898/2505 โดยวินิจฉัยว่า "...สาธารณสมบัติของแผ่นดินนั้นมีใช้ทรัพย์สินในกรรมสิทธิ์ของบุคคลธรรมดาหรือของทบวงการเมืองอันเป็นนิติบุคคลคนหนึ่งคนใดโดยเฉพาะการกระทำของจำเลยจึงมิใช่กระทำต่ออสังหาริมทรัพย์ของผู้อื่น ตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญามาตรา 362 จำเลยไม่มีความผิดตามฟ้อง..." แต่ในปี 2522 มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2672/2522 วินิจฉัยปัญหานี้แตกต่างจากแนวเดิม โดยกลับวินิจฉัยว่า จำเลยปลูกบ้านอยู่ในที่ดินของรัฐ ซึ่งอยู่ในความดูแลของสุขาภิบาลป่าดงเบซาร์ และจำเลยไม่ยอมออก เมื่อสุขาภิบาลแจ้งให้รื้อถอนออกไป จำเลยจึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365(3) อย่างไรก็ตามท่านศาสตราจารย์จิตติตติง

ศักดิ์สิทธิ์ก็ได้มีหมายเหตุไม่เห็นด้วยโดยกล่าวว่า "คำว่า "ของ" ในประมวลกฎหมายอาญา เช่น
 ลักทรัพย์ รวมทั้งบุกรุกหมายความว่าถึงกรรมสิทธิ์ ขุดเอาดินในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินขุดแ
 ตัดไม้ในป่าอันเป็นส่วนควบของที่ดิน จะมีใครเห็นว่าเป็นลักทรัพย์ของรัฐบ้างหรือไม่ ไม่เคยทราบ
 ความหมายที่ว่า "ของ"คือกรรมสิทธิ์ จึงต่างกับ "ของ" ที่ใช้ในความหมายอื่น เช่น ความครอบครอง
 ของ...แขนขา ร่างกาย ของ...สามี ภริยาหรือบุตรของ...หาใช่ว่าที่ดินของรัฐ คือที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์
 ของรัฐไม่ รัฐอาจถือที่ดินในลักษณะที่เป็นกรรมสิทธิ์ได้ แต่ไม่ใช่ว่า ที่ดินทั้งประเทศที่ไม่ได้ตกเป็น
 กรรมสิทธิ์ของบุคคลใด เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐเสียทั้งหมดประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 2 ที่ว่า เป็น
 ที่ดินของรัฐ มิได้หมายความว่า เป็นกรรมสิทธิ์ของรัฐอย่างเต็มที่เอกชนทั้งหลายถือกรรมสิทธิ์ มาตรา 3
 ประมวลกฎหมายที่ดิน บัญญัติไว้ว่า บุคคลมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินได้อย่างไร กรรมสิทธิ์กับของใน
 มาตรา 2 และ 3 จึงมีความหมายคนละอย่างต่างกัน สิทธิในที่ดิน หมายความว่าถึงกรรมสิทธิ์รวมทั้ง
 สิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 1 มิใช่"ของ" ตามมาตรา 2 ซึ่งเป็นแต่
 แสดงอำนาจทางปกครองของรัฐ เช่นอย่างที่ว่า พระราชบัญญัติออกโฉนดที่ดิน ร.ศ. 127 มาตรา 35
 บัญญัติว่าที่ดินที่ได้ออกโฉนดตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าของมีกรรมสิทธิ์ตามพระราชกำหนด
 กฎหมาย ซึ่งเคยเถียงกันมาเป็นปัญหาโลกแตกว่าครอบครองที่บ้านที่สวนมีเปล่ามีกรรมสิทธิ์
 หรือไม่ เพราะมีหลักที่เด็ดขาด ในกรมราชบุรุษ ทรงรับสั่งไว้ว่าที่ดินในพระราชอาณาจักร เป็นของ
 พระเจ้าอยู่หัวให้ราษฎรอาศัย ในกฎหมายตราสามดวง ลักษณะเบ็ดเสร็จที่บทที่ 5 ว่า "เป็นที่แห่ง
 พระเจ้าอยู่หัว หากให้ราษฎรทั้งหลายผู้เป็นข้าแผ่นดินอยู่ จะได้เป็นที่ราษฎรหาไม่ได้"
 ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 9 บัญญัติห้ามมิให้เข้ายึดถือครอบครองก่อสร้างเผาป่าในที่ดินของรัฐ
 เป็นความผิดตามมาตรา 108,108 ทวิ รวมทั้งให้สั่งในคำพิพากษาตามมาตรา 108 ทวิ ให้
 ผู้กระทำความผิดออกจากที่ดินด้วยเป็นบทบัญญัติโดยตร้อยอยู่แล้ว ในเรื่องนี้ เป็นคนละเรื่อง มิใช่ถือเป็น
 บุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362...ที่ดินของรัฐทั่วราชอาณาจักรจะกล่าวได้หรือไม่ว่า
 รัฐครอบครอง หรือเพียงแต่ตั้งอยู่เปล่า ๆ เมื่อไม่ได้ครอบครองจะหาว่าผู้อื่นบุกรุก แย่งหรือรบกวน
 การครอบครองได้อย่างไร"(โปรดดู "คำพิพากษาศาลฎีกาประจำปี พ.ศ. 2522 ตอน 12 หน้า
 2672-2676 ซึ่งจัดพิมพ์โดย เนติบัณฑิตยสภา) ต่อมาศาลฎีกาได้กลับมาวินิจฉัยในปัญหานี้ตาม
 แนวคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 423/2493,1598/2505 อีกตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกา
 ที่1692/2532 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1932/2533 ฉบับนี้ ผู้เขียนจึงเห็นว่าปัญหาว่าการบุกรุก
 ที่ดินของรัฐจะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362,365 หรือไม่ จึงน่าจะยุติได้แล้ว
 (ข) กรณีผู้กระทำความผิดตามมาตรา 9(2) จะมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 358
 ด้วยหรือไม่ หรืออาจจะกล่าวว่า ทำให้เสียทรัพย์ที่ดินของรัฐจะเป็นความผิดตาม
 ประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่ปัญหานี้ไม่เคยมีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาไว้เลย แต่ความเห็นของ
 ผู้เขียนแล้วเห็นว่าการจะใช้นำคำพิพากษาศาลฎีกาในความผิดฐานบุกรุกข้างต้นมาใช้เทียบเคียง
 ได้ คือผู้กระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์เป็นที่ดินของรัฐไม่น่าจะมีความผิดตาม
 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 358ด้วย แต่อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณา
 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา360 แล้ว ก็จะเห็นว่ากฎหมายได้บัญญัติให้ผู้กระทำความผิดทำให้เสียทรัพย์ซึ่ง
 ทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ จะมีความผิดตามมาตราดังกล่าว ซึ่งบทบัญญัติมาตรานี้
 บัญญัติขึ้นเป็นพิเศษแตกต่างกับความผิดฐานบุกรุก ดังนั้นผู้กระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ที่ดิน
 ของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9(2),108 ทวิ อาจจะไม่มีความผิดตาม
 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 360 ด้วยได้แต่ก็จำกัดเฉพาะที่ดินของรัฐประเภทที่เป็น

สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ซึ่งใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ทั้งนี้ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1692/2532 ก็ได้สนับสนุนความในข้อนี้เพียงแต่ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวฟังไม่ได้ว่าที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินได้รับความเสียหายถูกทำลาย ถูกทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ได้ประโยชน์ตามมาตรา 360 แต่อย่างใดจำเลยจึงไม่มีความผิดตามมาตราดังกล่าว 3. มีกฎหมายบางฉบับได้บัญญัติในทำนองเดียวกับมาตรา 9 และ 108 ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน เช่น พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติพ.ศ. 2507 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2522 โดยบัญญัติในมาตรา 14 ว่า "ในเขตป่าสงวนแห่งชาติห้ามมิให้บุคคลไดยึดถือหรือครอบครองที่ดินก่อสร้าง...หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการเสื่อมเสียแก่สภาพป่าสงวนแห่งชาติ...และในมาตรา 31 ว่า "ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 14 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี และปรับไม่เกินห้าพันบาท... ถ้าการฝ่าฝืนดังกล่าวในวรรคหนึ่ง เป็นการกระทำในเนื้อที่รวมกันเกินกว่ายี่สิบห้าไร่ หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ต้นน้ำลำธารผู้ฝ่าฝืนต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปี และปรับตั้งแต่ห้าพันบาทถึงห้าหมื่นบาท ในกรณีผู้กระทำความผิดตามมาตรา 14 ยึดถือหรือครอบครองที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้กระทำความผิด คนงาน ผู้รับจ้างผู้แทน และบริวารของผู้กระทำความผิดออกจากเขตป่าสงวนแห่งชาติได้" นอกจากนี้ พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484 แก้ไขโดยพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2503 และพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2518 ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 54 "ห้ามมิให้ผู้ใด...เข้ายึดถือหรือครอบครองป่าเพื่อตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่..." และมาตรา 72 ตรี ว่า "ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 54 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ในกรณีความผิดตามมาตรา 54 ถ้าได้กระทำให้เป็นเนื้อที่เกินกว่าห้าสิบไร่ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท ในกรณีที่มีคำพิพากษาชี้ขาดว่าบุคคลใดกระทำความผิดตามมาตรา 54 ถ้าปรากฏว่าบุคคลนั้นได้ยึดถือครอบครองป่าที่ตนได้กระทำความผิดศาลมีอำนาจที่จะสั่งในคำพิพากษาให้บุคคลนั้นออกไปจากป่านั้นได้ด้วย" ดังนั้นในกรณีที่จำเลยกระทำการใด ๆ ตามกฎหมายทั้งสองฉบับที่กล่าวมาแล้ว โจทก์ก็สามารถฟ้องขอให้ศาลลงโทษจำเลยตามกฎหมายดังกล่าวและตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ ได้ด้วย โดยถือว่ากรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท ดังปรากฏในคำฟ้องของโจทก์ในคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2890-1/2519 และ 3699-3700/2525 เป็นตัวอย่าง 4. นอกจากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวแล้ว ยังมีแนวคำวินิจฉัยศาลฎีกาที่สำคัญเกี่ยวกับประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 9, 108 ทวิ ที่น่าสนใจซึ่งผู้เขียนเห็นว่าน่าจะรวบรวมให้ปรากฏ ณ ที่เดียวกัน คือ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3306/2522 หนองน้ำสาธารณะ ประชาชนใช้ร่วมกันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินเป็นที่ดินของรัฐตามประมวลกฎหมายที่ดินการเข้ายึดถือครอบครองทำประโยชน์โดยไม่มียสิทธิหรือไม่ได้รับอนุญาตมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ ไม่ว่าขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณะหรือไม่ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2634/2526 ที่ดินที่จำเลยเข้าไปยึดถือครอบครองเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน และจำเลยมิได้มีสิทธิครอบครองหรือมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่เมื่อเข้าไปยึดถือครอบครองก่อนวันที่ 4 มีนาคม 2515 ซึ่งเป็นวันที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ใช้บังคับ จำเลยจึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 108 ทวิ โจทก์ไม่ได้บรรยายฟ้องด้วยว่าพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แจ้งเป็นหนังสือให้จำเลยปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด แล้วจำเลยเพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบ และพนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งเป็นหนังสือให้จำเลยออกจากที่ดินภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว

จำเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ฟ้องโจทก์จึงขาดสาระสำคัญไม่ครบองค์ความผิดจะลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9,108 ไม่ได้ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3947/2530 โจทก์ฟ้องว่า จำเลยบุกรุกเข้าไปยึดถือครอบครองที่ดิน อันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เมื่อระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2518 ถึงวันที่ 24 ตุลาคม 2527 ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9,108 ทวิ เมื่อข้อเท็จจริงได้ความว่าจำเลยเข้ายึดถือครอบครองที่ดินตามวันเวลาดังกล่าวในฟ้อง โจทก์หาจำต้องบรรยายฟ้องว่าจำเลยเพิกเฉยไม่ปฏิบัติให้ถูกระเบียบ และไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา 108 ไม่ เพราะจำเลยเข้ายึดถือครอบครองที่ดินภายหลังที่ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ใช้บังคับแล้ว ข้อสังเกต คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2634/2526 ไม่ขัดแย้งกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3947/2530 เพราะคดีแรกเหตุเกิดก่อนที่จะใช้บังคับประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 จึงนำมาตรา 9,108 ทวิ มาใช้บังคับไม่ได้ ส่วนคดีหลังเกิดขึ้นหลังจากใช้ประกาศของคณะปฏิวัตีดังกล่าวแล้ว องค์ประกอบความผิดของทั้งสองคดีจึงแตกต่างกัน คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2554/2528 จำเลยขุดตักและขนดินลูกรังในที่ดินหวงห้ามของรัฐ อันเป็นการทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพที่ดิน ที่หินที่กรวด ที่ทรายและเป็นอันตรายแก่ทรัพยากรในที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9(1)(3) รถยนต์บรรทุกที่จำเลยใช้ขนดินลูกรังไปถือว่าเป็นยานพาหนะที่ได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดดังกล่าว จึงต้องริบตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 108 ทวิ ข้อสังเกต คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2356/2530 ตัดสินในทำนองเดียวกัน คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2431/2532 การที่ศาลจะมีอำนาจสั่งให้บุคคลใดออกไปจากที่ดินของรัฐนั้นต้องเป็นกรณีที่ศาลพิพากษาว่า บุคคลดังกล่าวได้กระทำความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9,108 ทวิ แล้ว เมื่อที่พิพาทยังไม่อาจฟังได้แน่ชัดว่าเป็นที่สาธารณประโยชน์และจำเลยยึดถือครอบครองอยู่โดยเชื่อว่าตนมีสิทธิครอบครองต่อบิดา จึงไม่มีความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าว ศาลไม่อาจสั่งให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่พิพาทได้ ข้อสังเกต คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 662/2522 และคำพิพากษาศาลฎีกาที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติฯ คือคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3699-3700/2525 ก็ได้วินิจฉัยทำนองเดียวกับคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2431/2532 นี้. ทวิประจวบลาภ.คำพิพากษา: โจทก์ฟ้องว่า จำเลยบุกรุกเข้าไปสร้างบ้านอยู่อาศัยในที่ดินสาธารณประโยชน์ "หนองผูกเต่า" อันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกัน เพื่อยึดการครอบครองโดยมิได้รับอนุญาต ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365(3) ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 9, 108 ทวิ ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินแปลงดังกล่าวจำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 362, 365(3) ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 148 ทวิ (ที่ถูก180 ทวิ) ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 365(3) ซึ่งเป้นบทหนัก จำคุก 3 เดือน ปรับ 1,000 บาท โทษจำคุกรอไว้ 2 ปี ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทจำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองเป็นที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินคดีมีปัญหาว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ในเบื้องต้นเห็นควรวินิจฉัยว่าที่พิพาทเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ก่อนพยานโจทก์ต่างเบิกความต้องกันว่าที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองอยู่เป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่า โดยเป็นที่ดินแปลงด้านทิศเหนือของถนนสุวรรณศร ตามแผนที่พิพาท ได้ความว่า เมื่อเจ้าพนักงานศาลไปทำแผนที่พิพาท ทั้งโจทก์และจำเลยต่างนำชี้ต้องกันว่า ที่ดินแปลงด้านทิศเหนือและแปลงด้านทิศใต้

ตามแผนที่พิพาทต่างเป็นที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าด้วยกัน มีรายละเอียดตามบันทึกการนำ
ชี้ทำแผนที่ฉบับลงวันที่ 20 มกราคม 2529 และรายงานเจ้าหน้าที่ฉบับลงวันที่ 21 มกราคม 2529
จำเลยไม่ได้นำสืบโต้เถียงบันทึกและรายงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นอย่างอื่น ดังนี้ ที่จำเลยนำชี้ใน
การทำแผนที่พิพาทไว้ดังกล่าว นอกจากจะเท่ากับจำเลยยอมรับตั้งแต่ตอนทำแผนที่พิพาทแล้วว่า
ที่ดินตามแผนที่พิพาททั้งสองแปลงเป็นที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าแล้ว ยังเจือสมกับที่พยาน
โจทก์เบิกความว่า ที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองอยู่ คือที่ดินแปลงด้านทิศเหนือตามแผนที่พิพาทซึ่ง
เป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าด้วย ดังนั้น ที่จำเลยเบิกความว่า ที่
สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าคือที่ดินแปลงด้านทิศใต้ ส่วนที่ดินแปลงด้านทิศเหนือตามแผนที่
พิพาทเป็นที่ดินที่จำเลยจับจองไว้ จึงไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างพยานโจทก์ได้ กรณีฟังได้ว่าที่
พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองคือที่ดินแปลงด้านทิศเหนือเป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนอง
ผูกเต่าซึ่งเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินพยานโจทก์คือนายโกวิท จองสกุล ซึ่งเป็นกำนัน
เบิกความว่า ที่พิพาทเป็นที่ดินที่ประชาชนใช้เลี้ยงสัตว์ร่วมกัน เมื่อจำเลยบุกรุกเข้ามาครอบครอง
ได้บอกให้จำเลยออกไปจากที่พิพาทหลายครั้งแต่จำเลยขัดขืน ในที่สุดจึงได้ไปแจ้งความต่อ
เจ้าพนักงานตำรวจ นายดาบตำรวจกล้า บุผิวพยานโจทก์ผู้จับกุมจำเลยเบิกความว่า เมื่อจับกุม
จำเลยได้แจ้งข้อหาว่าบุกรุกที่สาธารณะ จำเลยให้การรับสารภาพโดยโจทก์มีบันทึกการจับกุมซึ่ง
ระบุว่าจำเลยให้การรับสารภาพเป็นพยานสนับสนุนที่จำเลยเบิกความว่าไม่ได้รับสารภาพมีแต่
คำเบิกความของจำเลยปากเดียวลอย ๆ ไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างพยานโจทก์ คดีฟังได้ว่าจำเลย
บุกรุกเข้าครอบครองที่พิพาทโดยรู้ว่าเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน จึงเป็น
ความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96
ข้อ 11 ส่วนความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365 นั้น เมื่อได้ความว่า
ที่เกิดเหตุเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หาใช่ที่ที่มีเอกชนเป็นเจ้าของไม่ จึงลงโทษจำเลย
ทั้งสองในความผิดฐานนี้ไม่ได้ เพราะความผิดในฐานดังกล่าวกฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่
บุกรุกก่อสร้างหรือรั้วของผู้อื่นเท่านั้น ไม่ใช่บทบัญญัติที่จะลงโทษผู้บุกรุกที่สาธารณสมบัติของ
แผ่นดินแต่อย่างใด... "พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 108
ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 วางโทษจำคุก 3 เดือน ปรับ 1,000 บาท
โทษจำคุกรอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาท นอกจากที่แก้
ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์. ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย
คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1932/2533 พนักงานอัยการ ประจำ ศาลจังหวัด กบินทร์บุรี โจทก์นาย สมัย
จันทวงศ์จำเลย ป.อ. ม. 362, ม. 365 ป.ที่ดิน ม. 9, ม. 108 ทวิจำเลยบุกรุกเข้าครอบครองที่พิพาท
โดยรู้ว่าเป็นที่ดินสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน มีความผิดตามป.ที่ดิน มาตรา 108
ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ส่วนความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อ. มาตรา
362, 365 กฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่บุกรุกก่อสร้างหรือรั้วของผู้อื่นเท่านั้นไม่ใช่บทบัญญัติ
ที่จะลงโทษผู้บุกรุกที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน โจทก์ฟ้องว่า จำเลยบุกรุกเข้าไปสร้างบ้าน
อยู่อาศัยในที่ดินสาธารณประโยชน์ "หนองผูกเต่า" อันเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่
ประชาชนใช้ร่วมกัน เพื่อยึดการครอบครองโดยมิได้รับอนุญาต ขอให้ลงโทษตาม
ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365(3) ประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 9, 108 ทวิ ประกาศ
ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินแปลงดังกล่าวจำเลยให้การ
ปฏิเสธศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 362, 365(3)

ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 9, 148 ทวิ (ที่ถูก 180 ทวิ) ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 365(3) ซึ่งเป็เนบพทหนก จำคก 3 เดือน ปรับ 1,000 บาท โทษจำครอไว้ 2 ปี ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาทจำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์ฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่าที่ดินพิพาทซึ่งจำเลยครอบครองเป็นที่ดินไม่มีหนังสือสำคัญสำหรับที่ดินคดีมีปัญหาว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ ในเบื้องต้นเห็นควรวินิจฉัยว่าที่ดินพิพาทเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินหรือไม่ก่อนพยานโจทก์ต่างเบิกความต้งกัน ว่าที่ดินพิพาทซึ่งจำเลยครอบครองอยู่เป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่า โดยเป็นที่ดินแปลงด้านทิศเหนือของถนนสุวรรณศร ตามแผนที่พิพาท ได้ความว่า เมื่อเจ้าพนักงานศาลไปทำแผนที่พิพาท ทั้งโจทก์และจำเลยต่างนำชี้ต้งกันว่า ที่ดินแปลงด้านทิศเหนือและแปลงด้านทิศใต้ตามแผนที่พิพาทต่างเป็นที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าด้วยกัน มีรายละเอียดตามบันทึกการนำชี้ทำแผนที่ฉบับลงวันที่ 20 มกราคม 2529 และรายงานเจ้าหน้าที่ฉบับลงวันที่ 21 มกราคม 2529 จำเลยไม่ได้นำสืบโต้เถียงบันทึกและรายงานเจ้าหน้าที่ดังกล่าวเป็นอย่างอื่น ดังนี้ ที่จำเลยนำชี้ในการทำแผนที่พิพาทไว้ดังกล่าวนอกจากจะเท่ากับจำเลยยอมรับต้งแต่ตอนทำแผนที่พิพาทแล้วว่าที่ดินตามแผนที่พิพาททั้งสองแปลงเป็นที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าแล้ว ยังเจือสมกับที่พยานโจทก์เบิกความว่า ที่พิพาทซึ่งจำเลยครอบครองอยู่ คือที่ดินแปลงด้านทิศเหนือตามแผนที่พิพาทซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าด้วย ดังนั้น ที่จำเลยเบิกความว่า ที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าคือที่ดินแปลงด้านทิศใต้ ส่วนที่ดินแปลงด้านทิศเหนือตามแผนที่พิพาทเป็นที่ดินที่จำเลยจับจองไว้ จึงไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างพยานโจทก์ได้ กรณีฟังได้ว่าที่ดินพิพาทซึ่งจำเลยครอบครองคือที่ดินแปลงด้านทิศเหนือเป็นส่วนหนึ่งของที่สาธารณประโยชน์หนองผูกเต่าซึ่งเป็นที่ดินที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินพยานโจทก์คือนายโกวิท จองสกุล ซึ่งเป็นกำนันเบิกความว่า ที่พิพาทเป็นที่ดินที่ประชาชนใช้เลี้ยงสัตว์ร่วมกัน เมื่อจำเลยบุกรุกเข้ามาครอบครองได้บอกให้จำเลยออกไปจากที่ดินพิพาทหลายครั้งแต่จำเลยขัดขืน ในที่สุดจึงได้ไปแจ้งความต่อเจ้าพนักงานตำรวจ นายดาบตำรวจกล้า ปู่ผ้าพยานโจทก์ผู้จับกุมจำเลยเบิกความว่า เมื่อจับกุมจำเลยได้แจ้งข้อหาว่าบุกรุกที่สาธารณะ จำเลยให้การรับสารภาพโดยโจทก์มีบันทึกการจับกุมซึ่งระบุว่าจำเลยให้การรับสารภาพเป็นพยานสนับสนุนที่จำเลยเบิกความว่าไม่ได้รับสารภาพมีแต่คำเบิกความของจำเลยปากเดียวลอย ๆ ไม่มีน้ำหนักพอที่จะหักล้างพยานโจทก์ คดีฟังได้ว่าจำเลยบุกรุกเข้าครอบครองที่ดินพิพาทโดยรู้ว่าเป็นที่ดินที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่พลเมืองใช้ร่วมกัน จึงเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 ส่วนความผิดฐานบุกรุกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 362, 365 นั้น เมื่อได้ความว่าที่เกิดเหตุเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน หาใช่ที่มีเอกชนเป็นเจ้าของไม่ จึงลงโทษจำเลยทั้งสองในความผิดฐานนี้ไม่ได้ เพราะความผิดในฐานดังกล่าวกฎหมายมุ่งประสงค์จะลงโทษผู้ที่บุกรุกสิ่งสาธารณทรัพย์ของผู้อื่นเท่านั้น ไม่ใช่บทบัญญัติที่จะลงโทษผู้บุกรุกที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินแต่อย่างใด..."พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายที่ดินมาตรา 108 ทวิ วรรคสอง ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 96 ข้อ 11 วางโทษจำคุก 3 เดือน ปรับ 1,000 บาท โทษจำครอการลงโทษไว้มีกำหนด 2 ปี ให้จำเลยและบริวารออกไปจากที่ดินพิพาท นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์.

องค์คณะ

นาม ยิ้มแย้ม · ไพฑูรย์ เนติโพธิ์ · โสภณ จันทะระ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/1932/2533>